

Vanhojen metsien suojelu Suomessa

- Maassa on tehty kaikkiaan kolme vanhojen metsien suojeluohjelmaa:
 - Etelä-Suomen valtionmaiden vanhojen metsien suojelu vuonna 1991
 - Etelä-Suomen valtionmaiden vanhojen metsien lisäsuojelu ja Etelä-Suomen yksityismaiden vanhojen metsien suojelu vuonna 1993
 - Pohjois-Suomen valtionmaiden vanhojen metsien suojelu vuonna 1996
- Lisäksi vanhoja metsiä on suojeltu
 - Kuusamon yhteismetsän suojelun yhteydessä vuonna 1993
 - Metsähallituksen alue-ekologisten suunnitelmien laadinnan yhteydessä vuosina 1997–2000
 - Pohjois-Suomen dialogiprosessin yhteydessä vuosina 2003-2005

Vanhojen metsien suojeluohjelmat

- Työtä koordinoi ympäristöministeriö.
- Ensiksi määriteltiin vanhan metsän kriteerit, sitten inventoitiin kohdealue.
- Työhön osallistui
 - kolme ympäristöviranomaisten edustajaa, yksi heistä puheenjohtaja
 - kaksi ekologian tutkijaa
 - Suomen luonnonsuojeluliitto ja Suomen WWF
 - neljä metsänomistajien edustajaa
 - metsäteollisuuden ja metsäviranomaisten edustajat.

Vanhojen metsien suojeluohjelmat

- Kriteerit hyväksyttiin yksimielisesti
 - - myös ekologian tutkijat ja ympäristöjärjestöt hyväksyivät kriteerit
- Luonnonsuojeluliitto ja WWF jättivät kuitenkin lopputulokseen eriävän mielipiteen

*koska työ ei tuonut tarpeeksi
suojeltuja hehtaareja*

Vanhojen metsien suojeluohjelmat

- Inventoitavana oli kaikkiaan neljä miljoonaa hehtaaria, mistä
 - 293 000 hehtaaria suojeltiin tiukasti
 - 137 000 metsähehtaarin luontoarvot suojeltiin valtionmetsien alue-ekologisen suunnittelun keinoin.
- Jatkosta päätettiin, että
 - yksittäisiä alueita voidaan käsitellä jatkossakin
 - myös kansalais- ja ympäristöjärjestöt ovat tervetulleita työhön
 - puutteita voidaan korjata vain ekologisin perustein, mutta

*suojeluohjelmia ei avata
eikä selvittelytyötä aloiteta uudestaan.*

- Lisätietoja: www.smy.fi/vanhatmetsat

Pohjois-Suomen dialogiprosessi

- Metsähallitus, Suomen Luonnonsuojeluliitto ja Suomen WWF käynnistivät keskustelun suojelematta olevista vanhoista metsistä Pohjois-Suomessa vuonna 2003.
- Tarkoitus oli täydentää suojeluohjelmien tuloksia
 - tarkastelun kohteena oli noin 200 000 hehtaaria metsää
 - yhteisen sopimuksen mukaan dialogi kohdistettiin vain ympäristöjärjestöjen prosessin alussa ilmoittamiin alueisiin
 - Ylä-Lappi jätettiin yhteisestä sopimuksesta prosessin ulkopuolelle korkean suojeluosuuden takia
- Dialogi perustui yhdessä hyväksytyihin kriteereihin.

Pohjois-Suomen dialogiprosessi

- Kahden vuoden aikana pidettiin yli 70 kokousta
- Kohteet käytiin läpi yksitellen.
 - jokaista kohdetta tarkasteltiin ainakin kerran.
- Yksimielisyys saavutettiin kahdessa kolmasosassa kohteista.

Pohjois-Suomen dialogiprosessi

- Prosessi ei edennyt suunnitellusti, koska
 - ympäristöjärjestöt toivat kaiken aikaa uusia karttarajauksia käsiteltäväksi
 - käsiteltävä alue kasvoi lopulta lähes kaksinkertaiseksi alkuperäiseen nähden
- Metsähallituksen muut sidosryhmät kritisoivat prosessia ankarasti, koska
 - niitä kuunneltiin vain viidessä, erillisessä sidosryhmätapaamisessa
 - ne katsoivat, että prosessi ylitti Metsähallituksen valtuudet
 - vuoden pituiseksi suunniteltu hanke ei näyttänyt päättyvän lainkaan

Pohjois-Suomen dialogiprosessi

- Metsähallitus siirsi dialogin 13.6.2005 tekemällään päätöksellä osaksi normaalia luonnonvarasuunnittelua.
- Samalla Metsähallitus päätti suojella keskustelluista alueista 100 000 hehtaaria, mistä
 - 55 000 hehtaaria oli tuottavaa metsämaata
- Päätöksen seurauksena
 - 150 000 kuutiometriä raakapuuta vuodessa jää tulematta markkinoille
 - tästä 45 prosenttia on tukkipuuta
 - työpaikkoja menetettiin laskennallisesti kaikkiaan 200
 - metsäala ja monet kansanedustajat vaativat päätöksen perumista
 - myös ympäristöjärjestöt olivat tyytymättömiä

Pohjois-Suomen dialogiprosessi

- Työ jatkuu edelleen
 - rajaamalla suojeltavat alueet kartoille ja maastoon
 - yhteistyössä WWF:n kanssa.
- 13. kesäkuuta 2005 tehdyn suojelupäätöksen seurauksena kuitenkin

*vanhojen metsien suojeluohjelmien
ja -päätösten ulkopuolelle jääneet,
kiistanalaiset alueet tulivat suojelluiksi.*